

МОН УКРАЇНИ
ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
(ПОЛІСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ)

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішенням Вченої ради університету
від 29.04.2026 протокол № 9
Голова Вченої ради
Тетяна ЗІНЧУК

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО СЕРТИФІКАТНІ ПРОГРАМИ ТА МІКРОКВАЛІФІКАЦІЇ
У ПОЛІСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

П – 02-04

Редакція № 01

Введено в дію з 01.05.2026
наказом № 75/09-26 від 30.04.2026

Розроблено:

Проректор з освітньої діяльності та
молодіжної політики

Тетяна УСЮК
29.04 2026

Погоджено:

Провідний юрисконсульт

Наталія РЕХТЕР
29.04 2026

☐

Контрольний примірник

☐

Врахований примірник № ____

Поточний статус документа:

Переглянуто				Актуалізовано			
Дата	Відповідальний	ПІБ	Підпис	Дія	Дата виконання	Відповідальний, ПІБ	Підпис

Житомир – 2026

Зміст	стор.
1. Загальні положення	3
2. Основні терміни та їх визначення	4
3. Розроблення та затвердження сертифікатних програм та програм здобуття мікрокваліфікацій	6
4. Вимоги до сертифікатних програм та мікрокваліфікацій	7
5. Порядок реалізації сертифікатних програм та мікрокваліфікацій	8
6. Забезпечення якості сертифікатних програм та мікрокваліфікацій	10
7. Прикінцеві положення	10

1. Загальні положення

1.1. Положення про сертифікатні програми та мікрокваліфікації у Поліському національному університеті (далі – Положення) регламентує процедури розроблення, затвердження, моніторингу, перегляду та оновлення сертифікатних програм та програм здобуття мікрокваліфікацій, а також порядок їх організації та реалізації у Поліському національному університеті (далі – Університет).

1.2. Положення розроблене відповідно до вимог Законів України “Про освіту”, “Про вищу освіту”, “Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні”, “Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки”, Рекомендацій щодо європейського підходу до мікрокредитів для навчання протягом усього життя та працевлаштування, Рекомендацій щодо впровадження мікрокваліфікацій в Україні, Постанови Кабінету Міністрів України “Про затвердження переліку платних послуг, які можуть надаватися навчальними закладами, іншими закладами та закладами системи освіти, що належать до державної і комунальної форми й інших нормативно-правових документів України”, Статуту Університету, Положення про організацію освітнього процесу Університету, Положення про порядок визнання результатів навчання отриманих у неформальній освіті.

1.3. Сертифікатні програми та мікрокваліфікації становлять складову освітньої політики Університету й виступають дієвим інструментом реалізації його місії – надання якісної освіти та сприяння суспільному розвитку через підготовку висококваліфікованих фахівців, спроможних ефективно діяти в умовах сучасного ринку праці. Їх упровадження сприяє розширенню спектра освітніх послуг, підвищенню адаптивності Університету до актуальних вимог щодо компетентностей і створює передумови для: 1) професійного розвитку педагогічних і науково-педагогічних працівників закладів вищої та фахової передвищої освіти шляхом участі у короткострокових освітніх програмах; 2) формування індивідуальних освітніх траєкторій здобувачів освіти в межах додаткових галузей знань та/або спеціальностей, що сприяє усвідомленню кар’єрних орієнтирів і розширює можливості подальшого навчання на магістерському рівні; 3) оновлення та розвитку професійних компетентностей фахівців-практиків через опанування сучасних технологій, підходів і методів діяльності в різних секторах економіки з урахуванням актуальних викликів.

1.4. Метою впровадження сертифікатних програм та мікрокваліфікацій є створення умов для набуття додаткових компетентностей і практичних навичок, забезпечення відповідності підготовки фахівців потребам ринку праці та підвищення їх конкурентоспроможності, підтримка безперервного професійного розвитку, орієнтація на пріоритети держави у сфері науки, техніки та інновацій, а також інтеграція Університету до європейського освітнього простору із узгодженням результатів навчання з Національною та Європейською рамками кваліфікацій.

1.5. Провайдером сертифікованих програм і мікрокваліфікацій є Університет, який надає нові та інноваційні можливості, створює умови для підвищення кваліфікації та перекваліфікації учасників програм з присвоєнням мікрокваліфікацій, організовує розробку та впровадження програм, а також контролює забезпечення їх якості.

2. Основні терміни та їх визначення

2.1. *Договір про надання додаткових освітніх послуг за сертифікатною програмою або програмою здобуття мікрокваліфікацій* – юридично оформлений цивільно-правовий документ, відповідно до якого ведеться цільова підготовка суб'єктів навчання (слухачів) за певною сертифікатною програмою, укладений з Університетом на визначений термін.

2.2. *Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система (ЄКТС)* – система трансферу і накопичення кредитів, що використовується в Європейському просторі вищої освіти з метою надання, визнання, підтвердження кваліфікацій та освітніх компонентів і сприяє академічній мобільності здобувачів вищої освіти. Система ґрунтується на визначенні навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених результатів навчання, та обліковується у кредитах ЄКТС.

2.3. *Ініціатори сертифікатної програми/програми здобуття мікрокваліфікацій* – викладачі кафедр, керівники програм, працівники інших структурних підрозділів та відповідальні особи, які здійснюють організацію та адміністрування програми.

2.4. *Інформальне навчання* – навчання, що є результатом повсякденної діяльності або особистого досвіду; воно не є організованим чи структурованим за цілями, тривалістю та підтримкою освітнього процесу і часто має неусвідомлений характер. Водночас таке навчання саме по собі не призводить автоматично до здобуття мікрокваліфікації, однак вона може бути присвоєна за результатами перевірки відповідності, що передбачає ідентифікацію, документування, оцінювання та формальне визнання набутих особою результатів навчання.

2.5. *Керівник сертифікатної програми/програми здобуття мікрокваліфікацій* – особа, яка призначається наказом ректора Університету за поданням завідувача кафедри та разом з ініціаторами сертифікатної програми забезпечує підготовку, відкриття і реалізацію сертифікатної програми, координує організацію освітнього процесу.

2.6. *Компетентність* – динамічна комбінація знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей, що визначає здатність особи успішно соціалізуватися, здійснювати професійну та/або подальшу освітню діяльність.

2.7. *Мікрокваліфікація* – це визначена Університетом або іншим уповноваженим суб'єктом (підприємством, установою, громадським

об'єднанням, професійною асоціацією та ін.) сукупність компетентностей та результатів навчання, засвідчених відповідним документом (сертифікатом). Мікрокваліфікація підтверджує набуття результатів навчання, достатніх для виконання окремих професійних функцій чи завдань, та не надає права на здобуття освітньої кваліфікації. Мікрокваліфікації є здобутком особи, що навчається, можуть широко використовуватися та є портабельними (переносними). Вони можуть бути самодостатніми або поєднуватися в більшій кваліфікації. Вони повинні бути підкріплені гарантією якості відповідно до узгоджених стандартів у певній галузі або сфері діяльності.

2.8. *Національна рамка кваліфікацій (НРК)* – системний і структурований за компетентностями опис кваліфікаційних рівнів, призначений для використання органами державної влади та органами місцевого самоврядування, установами та організаціями, закладами освіти, роботодавцями, іншими юридичними та фізичними особами з метою розроблення, ідентифікації, співвіднесення, визнання, планування і розвитку кваліфікацій.

2.9. *Неформальне навчання* – навчання, що відбувається поза межами формальної освіти, зазвичай у межах спеціально організованих заходів, які мають визначені цілі та тривалість і можуть передбачати певну підтримку учасників.

2.10. *Оцінювання* – процес визначення, аналізу та інтерпретації результатів навчання з подальшим їх описом.

2.11. *Портабельність* – можливість зберігати документи, що підтверджують здобуття мікрокваліфікації, у зручний спосіб, а також подавати їх для визнання на національному та міжнародному рівнях; при цьому всі учасники процесу мають розуміти зміст кваліфікацій і володіти інструментами для перевірки їх достовірності.

2.12. *Професійна кваліфікація* – засвідчена відповідним документом стандартизована сукупність здобутих особою компетентностей (результатів навчання), що дозволяють виконувати певний вид роботи або здійснювати професійну діяльність.

2.13. *Результати навчання* – сукупність знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей та інших особистісних характеристик, які можуть бути чітко визначені, сплановані, оцінені й виміряні та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми або окремих її компонентів. Іншими словами, це опис того, що здобувач має знати, розуміти та вміти виконувати після завершення навчання

2.14. *Сертифікатна програма* – спеціалізований навчальний курс або спеціалізований комплекс пов'язаних між собою складових (освітніх компонентів) встановленої тривалості, зосереджений на формуванні та розвитку загальних, професійних, цифрових та інших компетентностей, має цільову спрямованість та відповідає потребам сучасного ринку.

2.15. *Слухач* – особа, яка зарахована для проходження навчання за сертифікатною програмою/програмою здобуття мікрокваліфікацій (здобувачі вищої освіти та інші зацікавлені особи).

2.16. *Формальне навчання* – така форма набуття освіти, що здійснюється в організованому та структурованому освітньому середовищі, спеціально створеному для здобуття освіти, і, як правило, передбачає присвоєння кваліфікації та видачу офіційного документа (свідоцтва або диплома).

2.17. *Часткова кваліфікація (ЧК)* – набуття особою частини компетентностей відповідного рівня Національної рамки кваліфікацій, що визначені відповідним стандартом.

3. Розроблення та затвердження сертифікатних програм та програм здобуття мікрокваліфікацій

3.1. Сертифікатна програма та програма здобуття мікрокваліфікацій (далі – Програма) розробляється робочою групою, до складу якої входить не менш ніж 3 особи. Реалізацію Програми адмініструє керівник, який є одним з членів робочої групи, та призначається на засіданні кафедри. Програма обговорюється на засіданнях кафедри, затверджується Вченою радою та вводиться в дію наказом ректора Університету.

3.2. Програма зазвичай включає навчальні дисципліни у кількості 3–10 кредитів ЄКТС (від 90 до 300 годин), яка реалізується за короткий термін та підтверджує набуття вузькоспрямованих компетентностей. Термін реалізації Програм визначається їх обсягом та змістом і, як правило, становить від двох тижнів до одного семестру.

3.3. Завідувач кафедри, яка запроваджує Програму, разом із керівником Програми організовують вивчення потреб ринку, перевірку релевантності навчальних дисциплін і Програми загалом, у тому числі через проведення консультацій зі стейкхолдерами, з метою забезпечення відповідності змісту навчання сучасним вимогам та належного професійного рівня реалізації Програми.

3.4. Затверджена Програма (Додаток 1) оприлюднюється на веб-сайті Університету не пізніше ніж за місяць до початку її реалізації.

3.5. Зміст Програми повинен відповідати таким вимогам:

- базуватися на принципах інноваційності/фундаментальності та мати практичну спрямованість;
- орієнтованість на осіб, що навчаються та беруть участь у внутрішніх і зовнішніх процесах забезпечення якості, а їх відгуки враховуються в процесі постійного вдосконалення мікрокваліфікацій;
- враховувати трудові функції та компетентності, які визначені професійним стандартом.
- бути спрямованою на швидке здобуття конкретних навичок або компетентностей у певній області, що відзначаються гнучкістю та актуальністю.

4. Вимоги до сертифікатних програм та програм здобуття мікрокваліфікацій

4.1. Опис сертифікатної програми складається з таких елементів:

- назва, мета, завдання Програми;
- особливості участі слухачів у Програмі;
- перелік освітніх компонентів з обсягом у кредитах ЄКТС;
- компетентності та очікувані результати навчання;
- інформація про керівника та викладачів Програми;
- мова (и) викладання;
- ресурсне забезпечення реалізації програми;
- у разі дистанційної форми - зазначення назви веб-платформи, веб-сайту, електронної системи навчання, через яке здійснюватиметься таке навчання, посилання (веб-адреси), назви дистанційного курсу (модулю);
- форма підсумкового контролю та особливості оцінювання результатів навчання;
- термін проведення програми.

4.2. До переліку освітніх компонентів Програми можуть входити як дисципліни з нормативної складової освітньої програми, так і дисципліни з вибіркової складової освітньої програми.

4.3. Тривалість та обсяг Програми, форми контролю результатів навчання визначаються в залежності від мети та завдань навчання.

4.4. В залежності від обсягу та тривалості навчання розрізняють такі види Програм:

4.5.1 Короткострокові – Програми передбачають проведення тренінгів, семінарів, майстер-класів, міні-конференцій, круглих столів, вебінарів тощо. Загальний обсяг короткотермінової сертифікатної програми – до 5 кредитів ЄКТС. Зміст короткострокової сертифікатної (професійної) програми має забезпечувати потреби слухача у сфері професійного навчання, бути спрямованим на підвищення рівня професійних компетентностей фахівців, мати практичну спрямованість, передбачати сучасні підходи до освіти дорослих, методи їх навчання.

4.5.2. Довгострокові – Програми спрямовуються на оволодіння, оновлення та поглиблення слухачами спеціальних фахових, науково-методичних, педагогічних, психологічних, правових, економічних, управлінських, комунікативних та інших компетентностей, що має сприяти якісному виконанню ними своїх безпосередніх обов'язків, розширенню сфери їх компетенції.

4.5. Мікрокваліфікації використовуються як доповнення до основної кваліфікації. Набір мікрокваліфікацій не може замінити основну кваліфікацію. В якості мікрокваліфікації можуть виступати окремі компоненти ОП (модулі) та їх блоки, програми підвищення кваліфікації та перепідготовки, програми

додаткової профілізації в межах здобутої раніше кваліфікації, програми підготовки до здобуття іншої кваліфікації тощо.

4.6. Мінімальний кредитний обсяг мікрокваліфікації складає 3 кредити ЄКТС. Інформація про мікрокваліфікацію може зазначатися у додатку до диплома про вищу освіту.

4.7. Програми з присвоєнням мікрокваліфікацій розширюють перелік освітніх послуг Університету, дозволяють швидко та гнучко реагувати на зміни в компетентностях, потрібних на ринку праці, та створюють умови для професійного зростання слухачів через короткострокове навчання.

5. Порядок реалізації сертифікатних програм та програм здобуття мікрокваліфікацій

5.1. Зарахування слухачів на Програму здійснюється наказом ректора Університету за умови подання необхідних документів, що підтверджують його можливість навчатися за відповідною програмою, та після оплати освітньої послуги.

5.2. Опанування науково-педагогічними працівниками Університету сертифікатних програм може зараховуватися як підвищення кваліфікації. Співробітники та викладачі Університету, за рішенням ректора, можуть звільнятися від оплати за навчання на сертифікатних програмах, або отримувати ці послуги з відповідною знижкою.

5.3. Калькуляція вартості платної освітньої послуги розробляється планово-фінансовим відділом Університету залежно від навантаження викладачів та інших необхідних витрат, пов'язаних із забезпеченням якості надання освітніх послуг.

5.4. Можливі форми навчання за програмою:

- аудиторне навчання, зокрема очне та заочне: традиційна форма навчання, що передбачає безпосередню присутність викладача і здобувачів освіти в аудиторії;
- дистанційне навчання, яке організовується з використанням інтернет-технологій;
- змішане навчання: поєднання аудиторного та дистанційного навчання, що дозволяє використовувати переваги обох форматів.

5.5. Навчально-методичне та матеріально-технічне забезпечення Програми здійснюється кафедрою (-ами) та, за потреби, іншими структурними підрозділами, установами-партнерами кафедри, залученими до реалізації Програми.

5.6. Основна мета оцінювання у процесі здобуття вищої освіти — забезпечення об'єктивного перевіряння набутих компетентностей, а також підтвердження відповідності результатів навчання вимогам ринку праці. Для ефективного оцінювання результатів навчання в межах мікрокваліфікацій необхідно дотримуватися таких принципів:

Система управління якістю.

*Положення про сертифікатні програми та мікрокваліфікації
у Поліському національному університеті
Редакція 01 від 29.04.2026*

- Достовірність оцінювання: оцінювання має бути надійним і обґрунтованим, відображати реальні знання та навички здобувачів освіти. Застосовувані методи оцінювання повинні бути адекватними для перевірки визначених у програмі навчання компетентностей.
- Об'єктивність: оцінювання здійснюється на основі чітких і зрозумілих критеріїв, що мінімізують суб'єктивність та упередженість. Усі учасники процесу мають перебувати в рівних умовах для демонстрації своїх знань і вмінь.
- Прозорість: процедури та критерії оцінювання мають бути відкритими та зрозумілими для всіх учасників освітнього процесу. Здобувачі освіти повинні заздалегідь знати, що саме і за якими критеріями буде оцінюватися, а також мати доступ до результатів оцінювання.
- Безперервний зворотний зв'язок: здобувачі освіти повинні регулярно отримувати зворотний зв'язок щодо своїх досягнень і прогресу. Він має бути конструктивним, аргументованим і спрямованим на подальший розвиток компетентностей.

5.7. За підсумками навчання за програмою та оцінювання досягнутих результатів учасники отримують паперовий і цифровий документ.

5.8. Документ про здобуття мікрокваліфікації оформлюється у формі сертифіката (Додаток 2). Його друкують на бланку формату А4 українською та англійською мовами. Текст має бути чітким і зрозумілим. У разі будь-яких розбіжностей визначальним є текст, викладений українською мовою.

5.9. Документ про здобуту мікрокваліфікацію містить таку обов'язкову інформацію: назва Університету; найменування документа; серія і реєстраційний номер документа; ім'я та прізвище особи, яка здобула мікрокваліфікацію; назва програми; тривалість програми в кредитах ЄКТС та академічних годинах; рівень мікрокваліфікації відповідно до НРК; форма навчання; модулі(і) навчання; результати навчання (компетентності); дата видачі документа; посилання та/або QR-код для перевірки автентичності документа на офіційному вебсайті Університету; ім'я та прізвище Ректора Університету, його підпис, засвідчений печаткою.

5.10. Інформація про видані сертифікати щодо успішного завершення програм вноситься до електронної бази даних, до якої надається доступ для перевірки їх автентичності. Пошук сертифікатів здійснюється за ім'ям та прізвищем особи або за реєстраційним номером, а доступ – через відповідну сторінку вебсайту Університету.

5.11. У разі вивчення лише частини програми (одного або кількох модулів), якщо це передбачено умовами програми, у сертифікаті зазначають обсяг кредитів ЄКТС (години), результати навчання та набуті здобувачем компетентності.

5.12. Документи про здобуту мікрокваліфікацію Університет визнає в установленому порядку як підтвердження кваліфікації працівника та враховує їх як підставу для підвищення кваліфікації. Накопичення мікрокваліфікацій в

Університеті здійснюється за механізмом, що дозволяє здобувачам освіти акумулювати результати невеликих за обсягом навчальних програм і надалі використовувати їх для досягнення більшої освітньої чи професійної мети.

5.13. Важливим аспектом визнання та накопичення мікрокваліфікацій є їхня портативність. Вона забезпечує можливість використання здобутих результатів у різних контекстах і освітніх системах, зберігаючи при цьому їхню автентичність і цінність. Це особливо важливо для професійного розвитку, оскільки дає змогу ефективно демонструвати знання та навички у будь-якому професійному середовищі незалежно від географічних або інституційних обмежень.

5.14. Для здобувачів вищої освіти Університету мікрокваліфікації можуть визнаватися як результати навчання та компетентності, здобуті в межах неформальної або інформальної освіти чи вибіркового навчальних дисциплін. Відповідний обсяг кредитів зараховується згідно з Порядком визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті.

5.15. Атестацію слухачів здійснюють науково-педагогічні працівники, які забезпечували реалізацію Програми, за необхідності із залученням представників підприємств, фахівців-практиків та підприємців.

5.16. Проходження навчання за короткостроковими сертифікатними програмами не потребує атестації.

5.17. Результати атестації відображаються у 100-бальній шкалі і вносяться у відомості, які передаються для формування сертифікатів.

5.18. Сертифікат не видається слухачам, які по завершенню навчання за Програмою не пройшли атестацію. Повторне навчання за цією Програмою або атестація передбачає окрему оплату за надання освітніх послуг.

6. Забезпечення якості сертифікатних програм та програм здобуття мікрокваліфікацій

6.1. Забезпечення якості Програм реалізується з дотриманням вимог Стандартів і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти та Національної рамки кваліфікацій (НРК).

6.2. Керівник Програми відповідає за забезпечення якості Програми та освітньої діяльності щодо її реалізації.

6.3. Процеси забезпечення якості повинні відповідати поставленим цілям, потребам і очікуванням слухачів та інших стейкхолдерів, належно документуватися і бути доступними.

7. Прикінцеві положення

1.1. Це Положення затверджується Вченою радою Університету та вводиться в дію наказом ректора.

1.2. Зміни та доповнення до цього Положення вносяться за рішенням Вченої ради Університету, яке затверджується наказом ректора.

Система управління якістю.

*Положення про сертифікатні програми та мікрокваліфікації
у Поліському національному університеті
Редакція 01 від 29.04.2026*

*П – 02-04
стор.10 із 13*

*Система управління якістю.
Положення про сертифікатні програми та мікрокваліфікації
у Поліському національному університеті
Редакція 01 від 29.04.2026*

[illegible]

[illegible]